

STATUS:
goedgekeurd BB,
29/03/2011

Datum laatste wijziging:
19/04/2011

Toetsing aandachtsgebied

OLYMPIADELAAN

De methodologie en achtergrond die geleid hebben tot de opmaak van deze fiche zijn terug te vinden in de bekkenspecifieke bundel.

ID: NET_015

GELEGEN IN: actueel waterbergingsgebied¹ : NET_AW_045, 201
potentieel waterbergingsgebied² : NET_PW_595, 110, 187
waterconserveringsgebied³ : NET_WC_083, 183, 271, 384, 1064

1 Situering

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Herentals

Provincie(s): Antwerpen

Geografische beschrijving:

Het aandachtsgebied is gelegen op het grondgebied van de stad Herentals, juist ten noorden van Herentals centrum. Het aandachtsgebied is gelegen tussen de Poederleeseweg (N), de spoorweg (O - Z) en de Olympiadelaan (W).

Het aandachtsgebied bestaat uit drie deelgebieden:

- deelgebied 1: het meest noordelijke stuk van het aandachtsgebied, gelegen ten noorden van de Kleine Nete;
- deelgebied 2: het centrale van de drie, gelegen ten zuiden van de Kleine Nete en ten noorden van de zone met volkstuinen;
- deelgebied 3: de meest zuidelijke zone van het gebied (de zuidelijke helft van het gebied ten zuiden van de Kleine Nete). Het betreft de zone met volkstuinen.

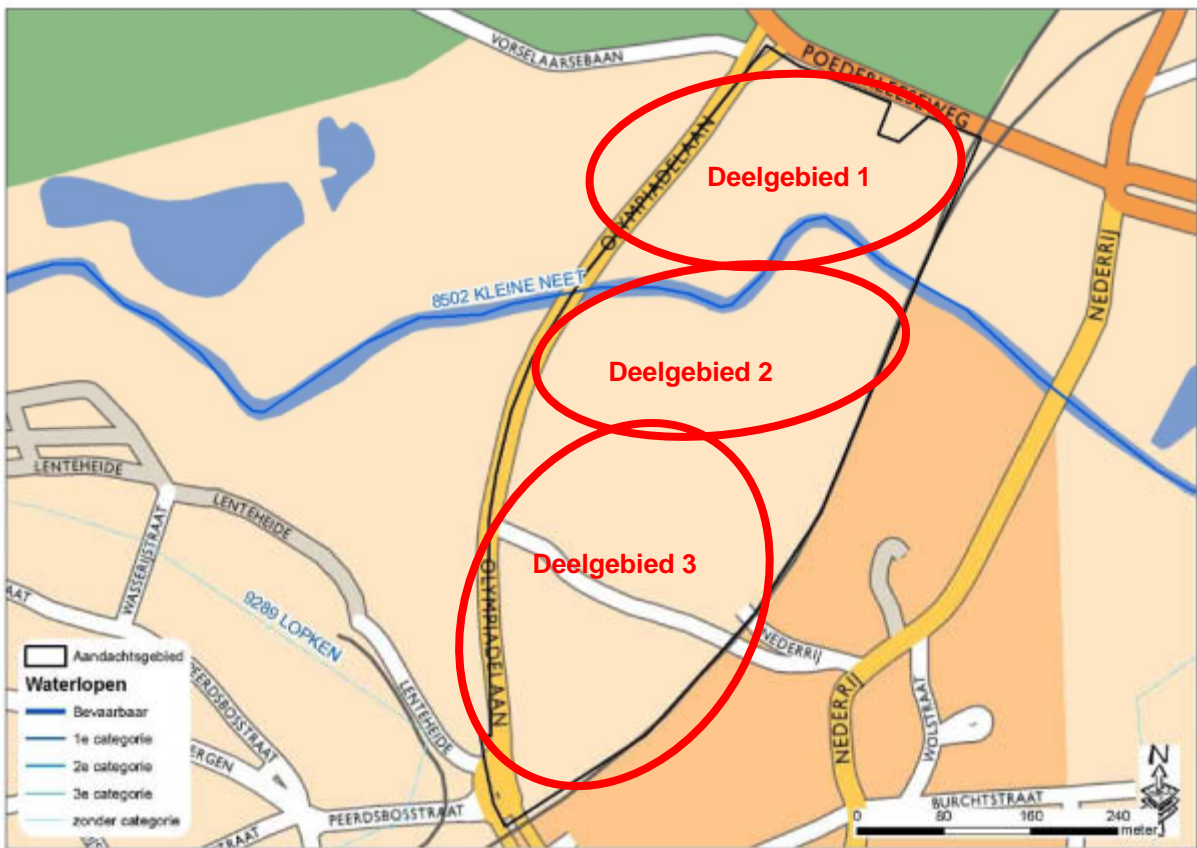
¹ Actueel waterbergingsgebied: De voor waterberging geschikte gebieden die ook effectief door het watersysteem worden aangesproken voor waterberging. Het zijn zones waar een waterbergingsfunctie mogelijk is, m.a.w. waar er geen wateroverlast is voor de bestaande bebouwing (Gebieden die reeds bebouwd zijn ongeacht hun bestemming)

² Potentiele waterbergingsgebieden: zones die (tot nu toe) geen wateroverlast (meer) hebben gekend - bv. omdat de waterloop is rechtgetrokken of omdat de oevers zijn verhoogd - maar wel fysisch geschikt zijn om water te bergen. Mits enkele ingrepen kunnen immers potentiële waterbergingsgebieden indien nodig voor waterberging gebruikt worden als actief overstromingsgebied.

³ Waterconserveringsgebied: Gebieden waar de neerslag van nature lang wordt vastgehouden. Ze fungeren omwille van hun specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons door het water een tijd vast te houden en vertraagd af te voeren en zijn daardoor van groot belang om o.m. verdroging en overstromingen te voorkomen.



Figuur 1: Ruime situering op topografische kaart



Figuur 2: Gedetailleerde situering op stratenplan



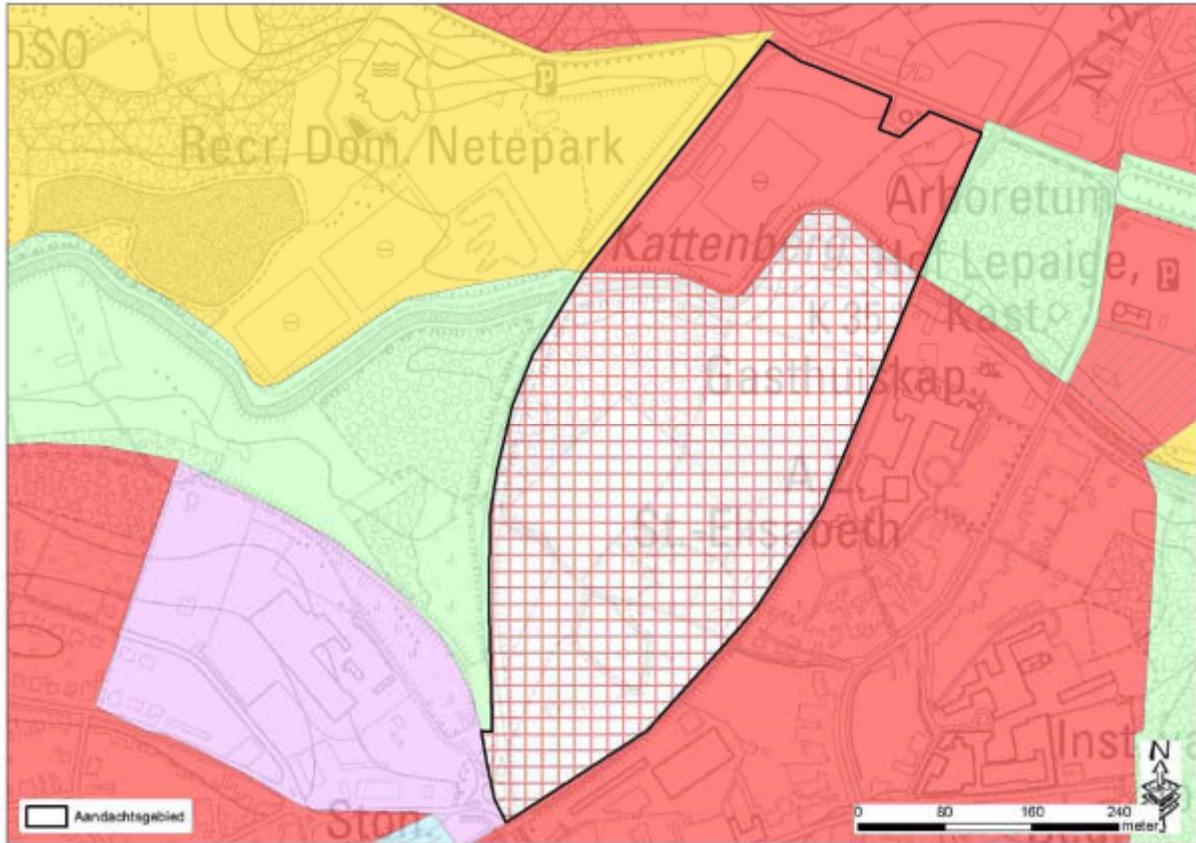
Figuur 3: Situering orthofoto 2003

1.2 Bestemming

Gewestplanbestemming:

Deelgebied 1 is gelegen in woongebied, deelgebieden 2 en 3 zijn gelegen in woonuitbreidingsgebied.

Ten noorden, oosten en zuiden wordt het gebied omsloten door woongebied en KMO-zone. Ten westen sluit het aandachtsgebied aan bij natuurgebied aan de linkeroever van de Kleine Nete en recreatiegebied aan de rechteroever van de Kleine Nete.



Figuur 4: Situering gewestplan

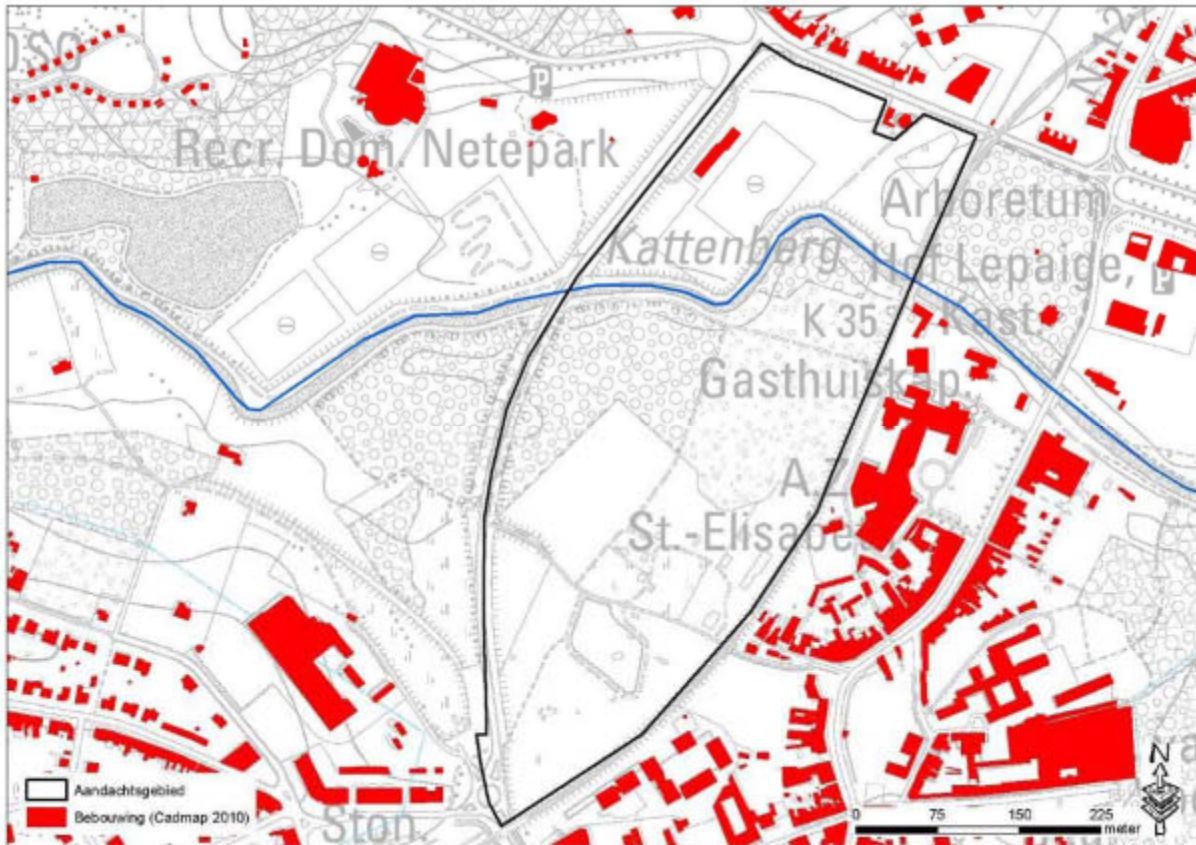
1.3 Bodemgebruik

Huidige staat van ontwikkeling:

Deelgebied 1 is grotendeels ingevuld door twee voetbalvelden + kantine. In het oosten bevindt zich een weiland / braakland. De watertoren en bijhorende bebouwing zijn uit het aandachtsgebied geknipt;

Deelgebied 2 bestaat grotendeels uit populierenaanplant / boomaanplant (zie foto 3 tem 5 als bijlage);

Deelgebied 3 is quasi volledig ingevuld door volkstuinen.



Figuur 5: Situering op cadmap (datum:1/1/2010)

1.4 Hydrografie

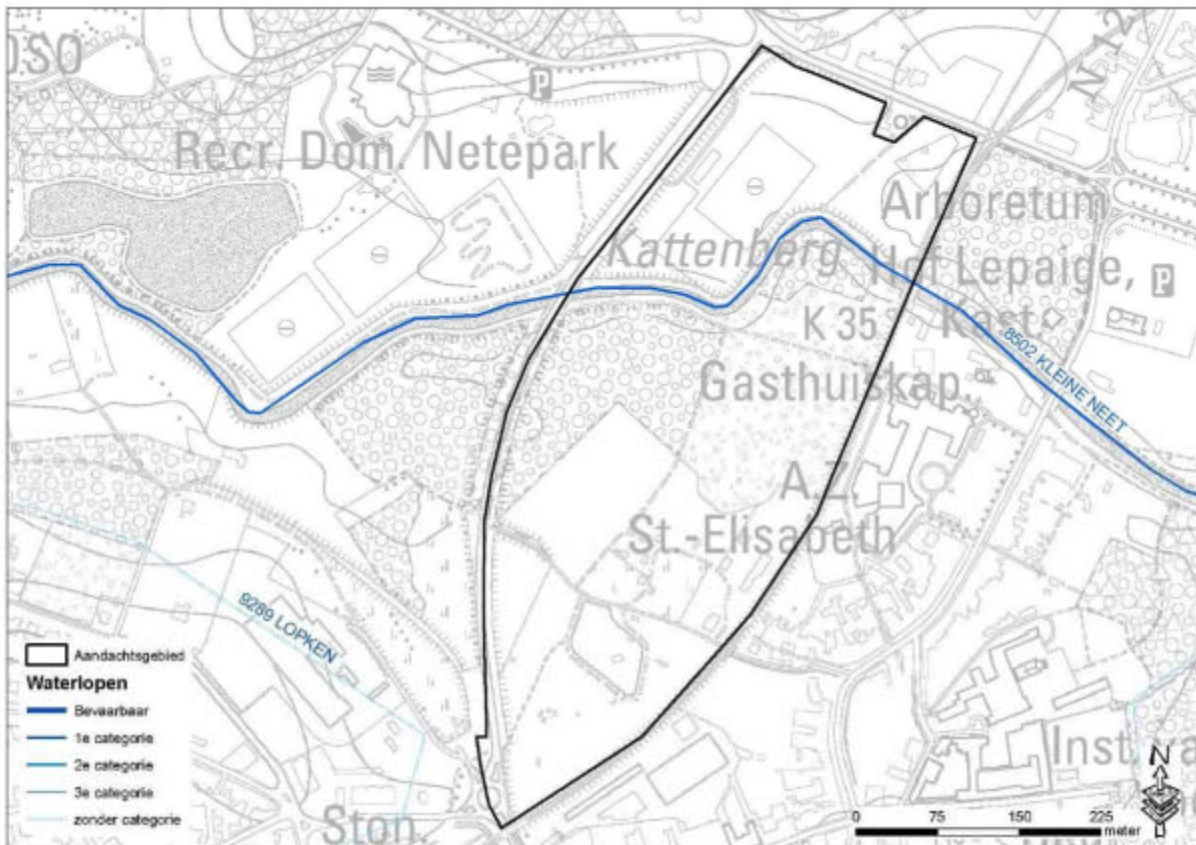
Bekken: Netebekken

Deelbekken: Middengebied Kleine Nete

Betrokken waterlo(o)p(en): Kleine Nete (VHAGcode: 9258)

Hydrografische beschrijving:

Het aandachtsgebied wordt doorsneden door de Kleine Nete, een waterloop van 1^{ste} categorie (grens tussen deelgebied 1 en deelgebied 2, zie foto 1 en 2). Het zuidelijke uiteinde van het aandachtsgebied raakt aan de waterloop Lopken (VHA categorie 9, niet gecategoriseerd)



Figuur 6: Hydrografische situering

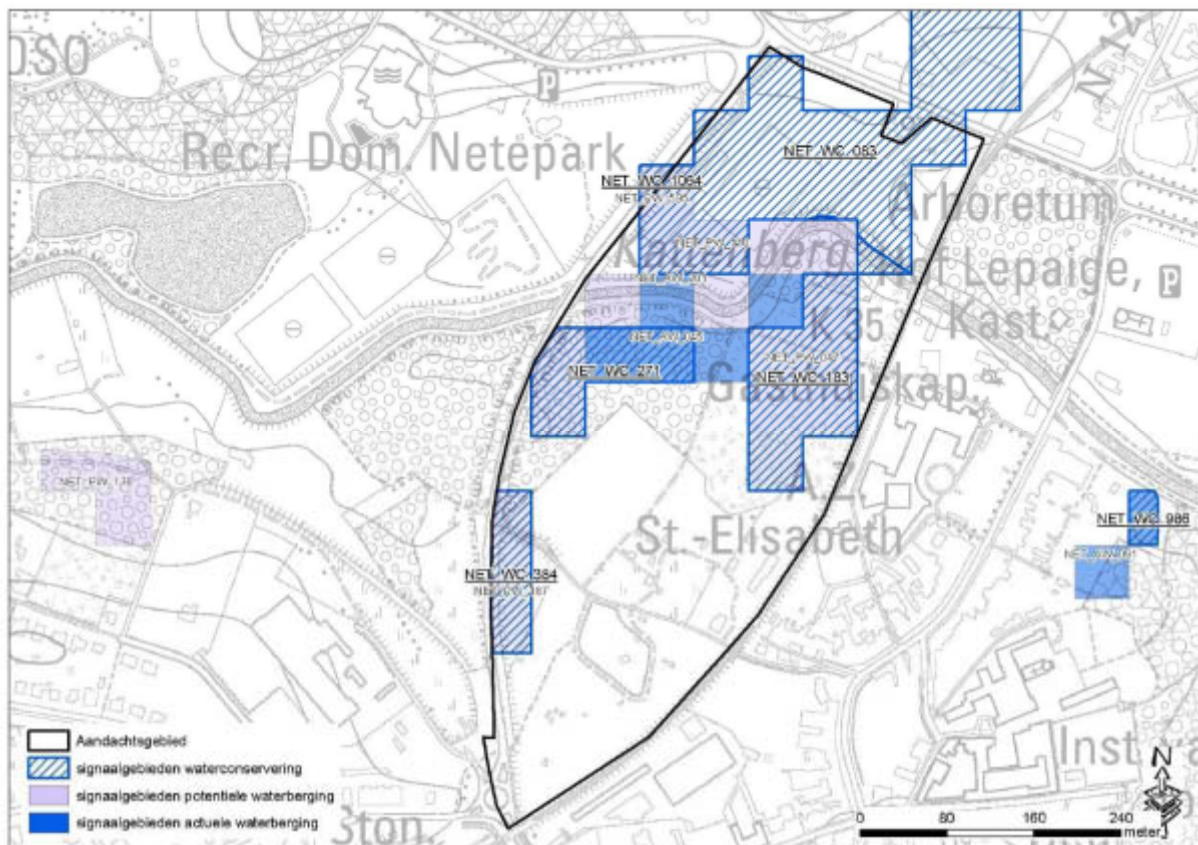
1.5 Motivering afbakening aandachtsgebied

Reden afbakening

- 1) Er komen meerdere signaalgebieden voor nl. omvangrijke waterconserveringsgebieden langs weerszijden van de Kleine Nete, alsook potentieel waterbergingsgebied, eveneens op beide oevers van de Nete. De oppervlakte actuele waterberging is vrij beperkt en komt enkel in deelgebied 2 voor. In deelgebied 3 is er een kleine oppervlakte waterconserveringsgebied en potentieel waterbergingsgebied aanwezig tegen de westelijke begrenzing.
- 2) De nakende afbakening van het kleinstedelijke gebied van Herentals (voorstudie lopende);
- 3) Het aandachtsgebied grenst aan het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Vallei van de Aa en Kleine Nete tussen N19 en Grobbendonk' (plenaire vergadering: april 2011).

Manier van afbakenen

Het aandachtsgebied is op perceelsniveau afgebakend cfr. de grenzen van de gewestplanbestemming die overlappen met de signaalgebieden in combinatie met een fysieke begrenzingen (Poederleeseweg, spoorweg). Bebouwde percelen zijn zoveel als mogelijk uit het aandachtsgebied gelaten (watertoren en bijhorende bebouwing). De kantine horende bij de voetbalvelden en de constructies in deelgebied 3 (volkstuinten) werden niet uit het aandachtsgebied geknipt.



Figuur 7: Situering van de signaalgebieden

2 Juridische toets

2.1 Watertoetskaarten⁴

De watertoetskaarten zijn bij besluit van de Vlaamse Regering juridisch vastgelegd. De kaarten worden gehanteerd als instrument om te beoordelen of een project al dan niet een mogelijk significante invloed heeft op het watersysteem waarvoor een advies van de bevoegde waterbeheerder noodzakelijk is.

Overstromingsgevoelige gebieden:

Enkel de bedding van de Kleine Nete wordt aangeduid als effectief overstromingsgevoelig gebied (Figuur 10), aangezien de waterloop hier volledig ingedijkt is.

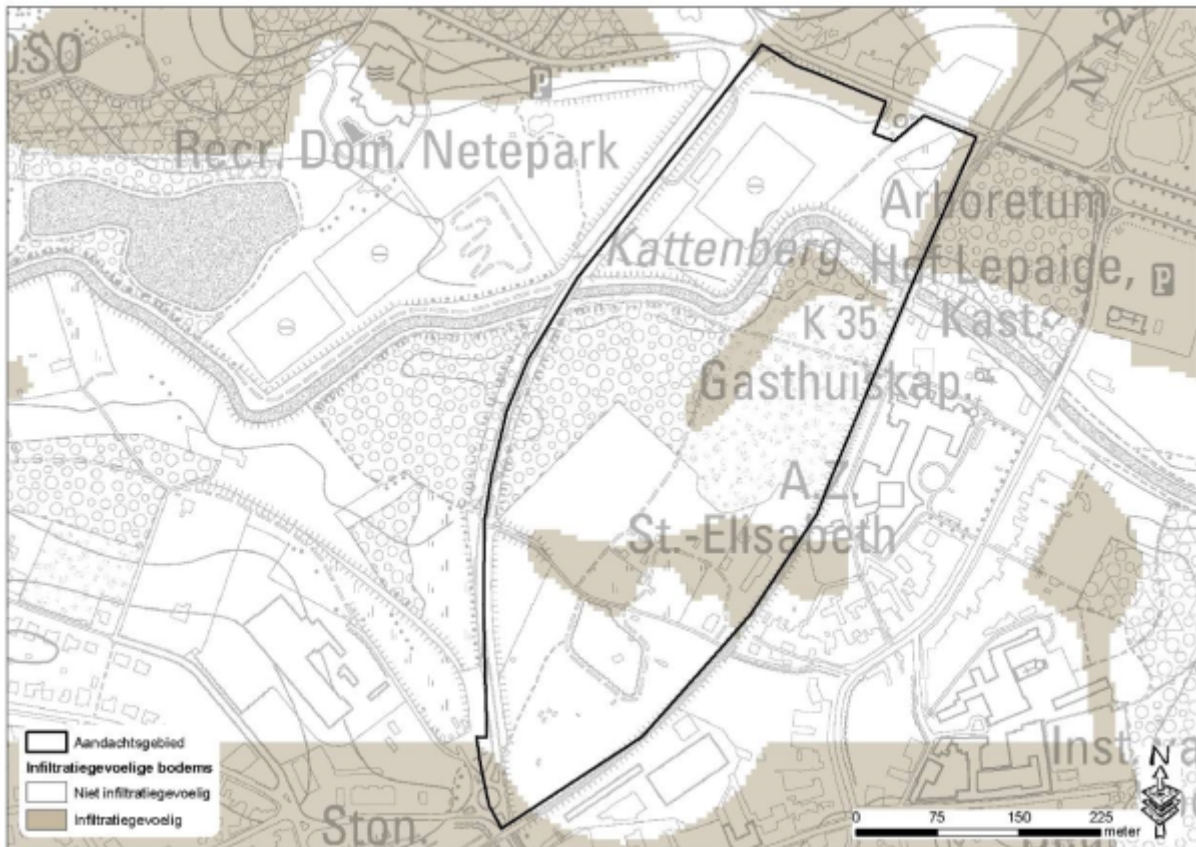
Deelgebied 2 overlapt grosso modo volledig met mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Ook deelgebied 3 overlapt in het noorden en het westen gedeeltelijk met mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Deelgebied 1 wordt niet aangeduid als mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Hierbij is het belangrijk om op te merken dat de gewestplanbestemming 'woongebied' en 'industriegebied' bij de opmaak van de kaarten uit de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden werd gehaald. Feit dat het aandachtsgebied niet gelegen is in mogelijk overstromingsgevoelig gebied (cfr watertoets) wil dus niet zeggen dat het ook de facto niet mogelijk overstromingsgevoelig is. De aanduiding van het gebied als NOG geeft aan dat ook een belangrijk deel van deelgebied 1 de facto mogelijk overstromingsgevoelig is en zou worden aangeduid als mogelijk overstromingsgevoelig gebied moest de bestemming woongebied niet uit deze kaart geknipt zijn.

Infiltratiegevoelige bodems:

In het aandachtsgebied zijn twee delen aangeduid als infiltratiegevoelig. Een tegen de Nete in deelgebied 1 en een in het noorden van deelgebied 2. Dit betekent dat zij een rol spelen in de infiltratie naar het grondwater.

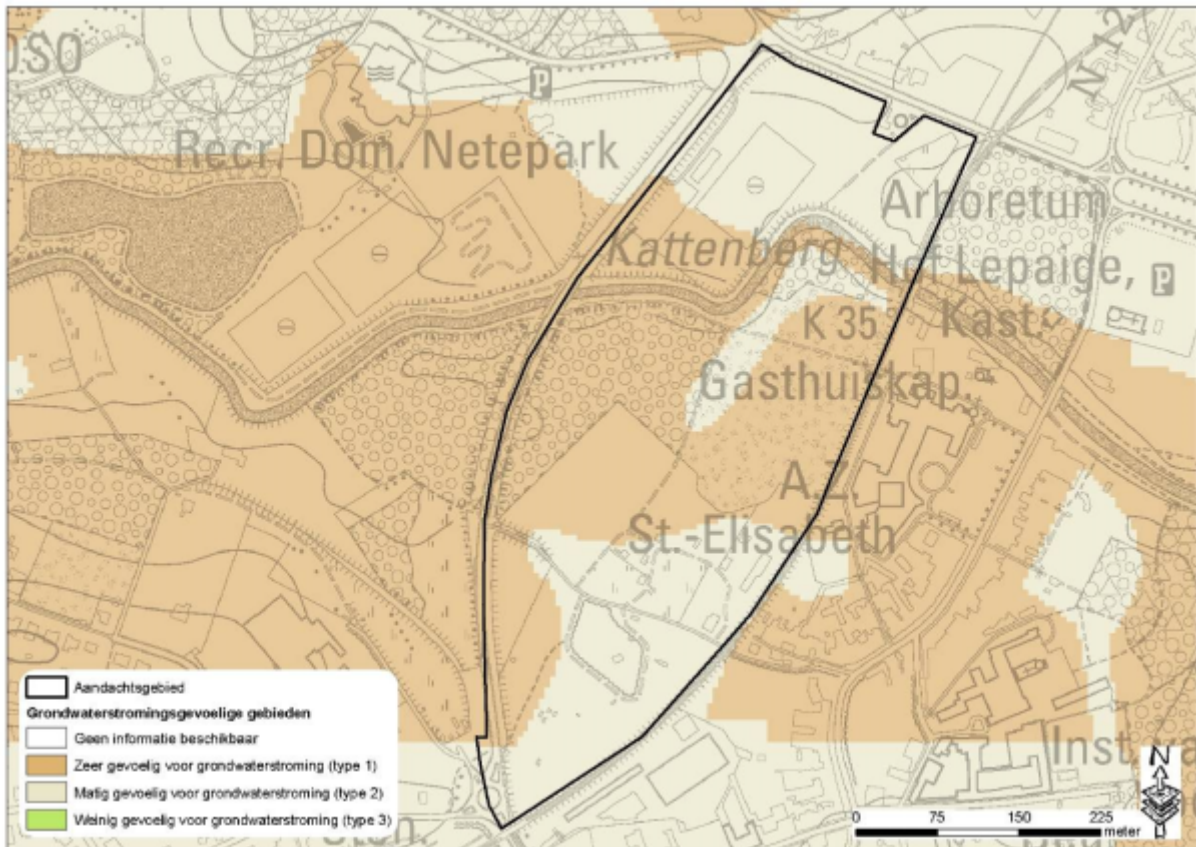
⁴ Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (20 juli 2006)



Figuur 8: Infiltratiegevoeligheid

Grondwaterstromingsgevoelige gebieden:

Het zuidelijke alluviale deel van DG1 en het grootste deel van DG2 en DG3 zijn aangeduid als matig tot zeer grondwaterstromingsgevoelig. Dit betekent dat wanneer ondergrondse constructies met respectievelijk een diepte van meer dan 5 m en 3 m en een horizontale lengte van respectievelijk meer dan 100 m en 50 m voorzien worden in het aandachtsgebied men wellicht een effect op het grondwater heeft.



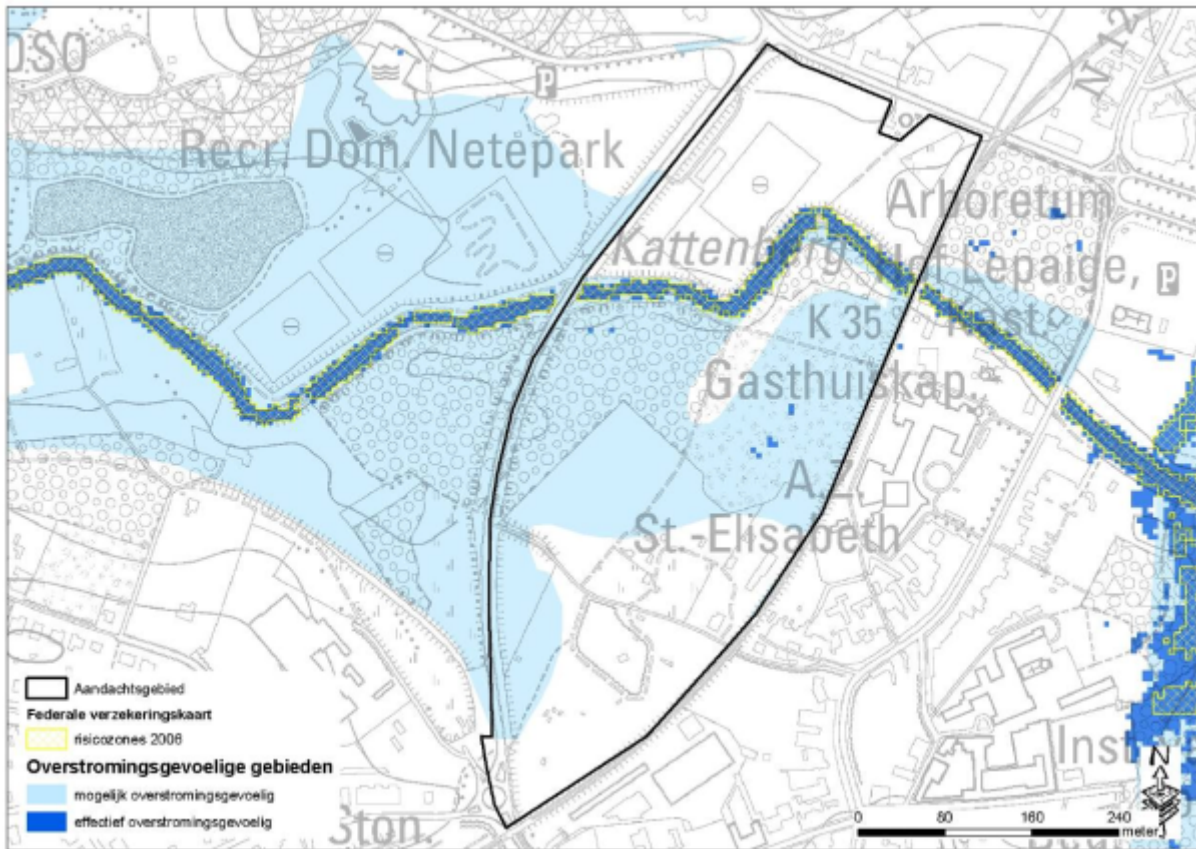
Figuur 9: Grondwaterstromingsgevoeligheid

2.2 Federale kaart risicozones voor overstromingen ⁵

De risicozones voor overstromingen bevat een nauwkeurige afbakening van risicovolle gebieden met betrekking tot de natuurrampenverzekering. De criteria waarop de risicozones worden afgebakend, zijn bepaald in het K.B. van 12 oktober 2005 waardoor enkel de gebieden getoond worden met minstens 30 centimeter overstromingsdiepte. Een afbakening als risicozone heeft een aantal juridische en financiële implicaties: conform art. 68-7 § 3, kunnen de verzekeraars m.b.t. het gevaar brand, weigeren dekking te verlenen tegen overstroming als het gaat om een gebouw dat later werd opgericht of verbouwd dan achttien maanden na datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het koninklijk besluit, dat een zone waarin het gebouw zich bevindt, als risicozone klasseert. Wie in een risicozone woont zal meer betalen voor de verzekering.

Enkel de bedding van de Kleine Nete wordt aangeduid in de federale kaart risicozones voor overstromingen.

⁵ Risicozones voor overstroming, versie 2006 (KB 23 maart 2007)



Figuur 10: Situering watertoetskaart (overstromingsgevoelige gebieden) en de risicozones van de federale verzekeringskaart

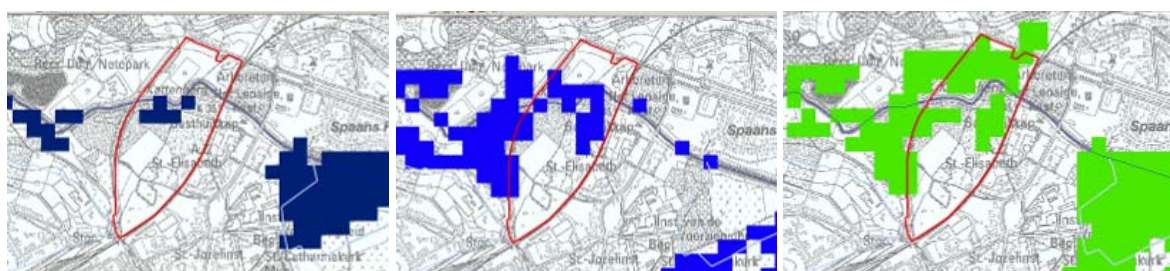
3 Beleidsmatige toets

3.1 Waterbeleid

Bekkenbeheerplan

De visie van het bekkenbeheerplan streeft een optimaal behoud van de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden na. Ze streeft naar een vrijwaring van bebouwing/verharding in de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden. Multifunctionaliteit van waterconservering en waterberging met de sectoren huisvesting en industrie is niet aangewezen. De opmaak van deze fiche is een vertaling van deze visie.

Een stuk van deelgebied 2 is aangeduid als actueel waterbergingsgebied. Grote delen van deelgebied 2 en het meest zuid-oostelijke stuk van deelgebied 1 is aangeduid als potentieel waterbergingsgebied. Deelgebieden 1 en 2 zijn grosso modo volledig aangeduid als waterconserveringsgebied.



Figuur 11: actuele waterberingsgebieden (links), potentiële waterbergingsgebieden (centraal) en waterconserveringsgebieden (rechts) zoals aangeduid in het bekkenbeheerplan Netebekken.

Er zijn geen specifieke terreinacties uit het bekkenbeheerplan met een rechtstreeks invloed op het aandachtsgebied.

Deelbekkenbeheerplan

Er zijn geen specifieke terreinacties uit het de deelbekkenbeheerplan met een rechtstreeks invloed op het aandachtsgebied.

Stroomgebiedbeheerplan

Op 8 oktober 2010 werden de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas en het bijhorende maatregelenprogramma voor Vlaanderen vastgesteld door de Vlaamse Regering⁶.

Het plan stelt een aantal basismaatregelen en aanvullende maatregelen voorop. Basismaatregelen zijn maatregelen uit een reeds beslist beleid (bijvoorbeeld de acties uit de bekkenbeheerplannen), aanvullende maatregelen zijn bijkomende maatregelen die door het stroomgebiedbeheerplan zelf worden naar voren geschoven. Volgende maatregelen zijn hier relevant:

- basismaatregel 6_003: waar mogelijk behoud van waterconserveringsgebieden door middel van aangepast landgebruik;

⁶ Alle EU-lidstaten moeten in uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water stroomgebiedbeheerplannen maken. Vlaanderen gaat gefaseerd en gebiedsgericht tewerk. De kaderrichtlijn Water legt de lat hoog. Vlaanderen moet nog heel wat inspanningen leveren om te voldoen aan de vereiste doelstellingen. Met een goede watertoestand die de Europese stroomgebieden moeten bereiken, wordt zowel een goede waterkwaliteit bedoeld, als de verbetering van de kwaliteit van de waterbodems en de kwantitatieve toestand van oppervlakte- en grondwater, van de flora en fauna in en rond de waterlopen, ... Het oppervlakte- en grondwater in Vlaanderen staan onder druk. De oorzaken zijn gekend: de hoge bevolkingsdichtheid, de sterke verstedelijking, de hoge graad van industrialisatie, de intensieve landbouw, de historische verontreiniging in de waterbodems, de veelal beperkte ruimte voor waterlopen, de ingrepen op hun natuurlijke structuur (baggeren, rechttrekken, oeverversteviging), ... Het gebruik van oppervlakte- en grondwater voor allerlei toepassingen vraagt dat ook de waterhoeveelheden nauwlettend opgevolgd worden. Bovendien zal de klimaatverandering de problemen nog doen toenemen. Meer neerslag in de winter en lange droogteperiodes onderbroken door hevige regenvlagen in de zomer wijzen op het groeiend belang van voldoende overstromingsgebieden en waterbekkens.

- basismaatregel 6_004: vrijwaren van de actuele en potentiële waterbergingsgebieden en conserveringscapaciteit;
- basismaatregel 6_007: realiseren van nieuwe waterbergingscapaciteit en optimaliseren van bestaande;
- aanvullende maatregel 5B_008: aanleg van bijkomende bergingsgebieden ten behoeve van de verbetering van het hydraulische regime van het oppervlaktelichaam;
- aanvullende maatregel 5B_009: Aanleg van bijkomende waterconserveringsgebieden;
- aanvullende maatregel 5B_010: adaptatie klimaatwijziging;
- aanvullende maatregel 6_018: optimaliseren waterconserveringsgebieden door middel van voorwaarden voor het landgebruik.
- aanvullende maatregel 6_020: realiseren van nieuwe waterbergingscapaciteit op de onbevaarbare waterlopen van 1^{ste} cat.

De Vlaamse overheid wil de aanvullende maatregelen gebiedsgericht inzetten in zogenaamde speerpuntgebieden.

Het aandachtsgebied is gelegen in een dergelijk speerpuntgebied, namelijk het afstroomgebied van het oppervlaktewaterlichaam Kleine Nete II (VL08_127). Het stroomgebiedbeheerplan bepaalt dat voor dit oppervlaktewaterlichaam reeds in 2015 de goede toestand cfr. de Europese Kaderrichtlijn Water bepaald moet worden.

3.2 Ruimtelijke ordening

Ruimtelijk(e) structuurplan(nen)

Het GRS Herentals is op 26 augustus 2010 goedgekeurd door de Deputatie van de Provincie Antwerpen. Het GRS stelt dat: *“de continuïteit van de open ruimte binnen de Netevallei is door de jaren grotendeels gevrijwaard van stedelijke ontwikkeling, zelfs ter hoogte van het centrum van Herentals. Deze meerwaarde moet bewaard worden en verder versterkt.”* (GRS deel II Richtingevend gedeelte p. 13)

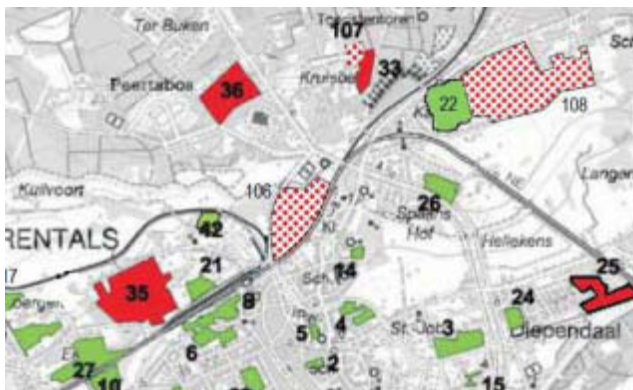


Figuur 12: Gewenste ruimtelijke structuur - synthese

“Het recreatief ontspanningsgebied rond de Kleine Nete is van bovenlokaal belang en dient versterkt te worden, zodanig dat natuurwaarden en recreatief gebruik optimaal verweven zijn in een toeristisch en recreatief landschapspark. ... Nieuwe recreatieve ontwikkelingen mogen de huidige natuurwaarden in de vallei van de Kleine Nete niet schaden. De recreatieve infrastructuur wordt beperkt tot de huidige perimeters van het gewestplan. De natuur en de waterhuishouding vormt de basiskwaliteit, de referentie en het bindmiddel.” (GRS deel II Richtingevend gedeelte p 14) *Hetzelfde geldt voor de Campus St. Elisabeth, historisch verankerd op de huidige site nabij de Kleine Nete. De ziekenhuiscampus kampt met capaciteit- en parkeerproblemen. Noodzakelijke uitbreidingen van het ziekenhuis en/of het OCMW moeten geïntegreerd worden in een grotendeels groene omgeving. Het opstellen van een lange termijnvisie voor de verdere ontwikkeling van deze site is noodzakelijk*

In het GRS geeft de stad aan van de Kleine Nete een natuurlijk waterfront doorheen stedelijk gebied te maken en stelt : *“Het valleigebied wordt zoveel mogelijk vrijgehouden van bebouwing, dit in eerste instantie ten behoeve van het instandhouden van de waardevolle natuurlijke en landschappelijke structuur.”* Meer specifiek voor het voorliggend aandachtsgebied wordt volgend scenario voorgesteld: *“Het woongebied evenals het woonuitbreidingsgebied ten oosten van de Olympiadelaan, met uitzondering van een strook van 50 meter langs de Poederleeseweg, wordt niet ontwikkeld voor wonen in functie van een maximale vrijwaring van de doortocht van de Kleine Nete. De aanwezige recreatieve functies en volkstuinten kunnen wel behouden blijven. Het gebied is tevens optimaal gelegen voor een verdere uitbreiding van het St.Elisabethziekenhuis. Een doordacht masterplan, met bijzondere aandacht voor de waterproblematiek, kan de basis vormen voor de ruimtelijke invulling en landschappelijke inpassing van de uitbreiding van het St.Elisabethziekenhuis in het woonuitbreidingsgebied. Daarenboven moet de Kattenberg worden behouden.”.* (GRS deel II Richtingevend gedeelte p 59)

Er is hierbij als actie de opmaak van een RUP “Olympiadelaan” voorzien (GRS deel II Richtingevend gedeelte p. 52): “Indien een akkoord kan worden bekomen met de hogere overheid (ondermeer in het kader van het te voeren afbakeningsproces), zal de gemeente een RUP opstellen als ruimtelijk-juridisch kader voor de gefaseerde uitvoering van het op te stellen masterplan voor de ziekenhuiscampus St.-Elisabeth (incl. OCMW). Bij dit masterplan wordt een haalbaarheidsonderzoek gevoegd die de waterproblematiek in het gebied uitvoering behandelt. Bovendien moet de Kattenberg worden behouden.”

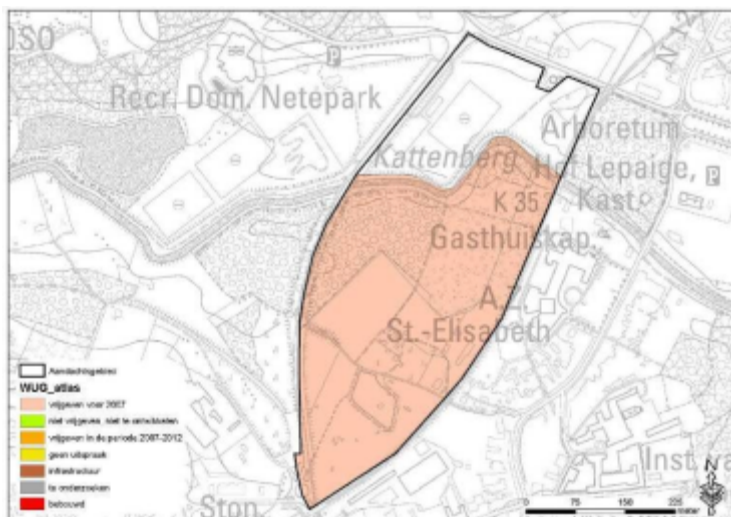


Figuur 13: Aanduiding niet te ontwikkelen WUG Olympiadelaan (nr. 106)

De volkstuinten die in het zuiden van het aandachtsgebied liggen worden in de landschappelijke structuur opgenomen als landschapszone (GRS deel II Bindende bepalingen p 3). Dit wil zeggen dat het beleid er gericht is op een aangename beeldkwaliteit. Waar het landschap aangetast is, dient indien mogelijk naar herstel van de beeldkwaliteit gestreefd te worden.

WUG-atlas

In de atlas van de woonuitbreidingsgebieden wordt het ganse WUG aangeduid als vrijgegeven voor 2007.



Figuur 14: Atlas woonuitbreidingsgebieden

Gewestelijk Rup Vallei van de Kleine Nete en de Aa

Het aandachtsgebied grenst aan het plangebied van het gewestelijk RUP in opmaak.

De procesnota situeert het plangebied en de plandoelstellingen als volgt:

Het plangebied omvat het gebied delen van de vallei van de Kleine Nete tussen E313 en N19, van de vallei van de Aa stroomafwaarts Poederlee, van het interfluvium tussen Kleine Nete en Aa en de overgang tussen de vallei en de Kempische Heuvelrug ter hoogte van Snekensvijver. Het plangebied is volledig in de provincie Antwerpen gelegen en omvat delen van de gemeenten Geel, Grobbendonk, Herentals, Kasterlee, Lille, Olen, Vorselaar en Zandhoven.

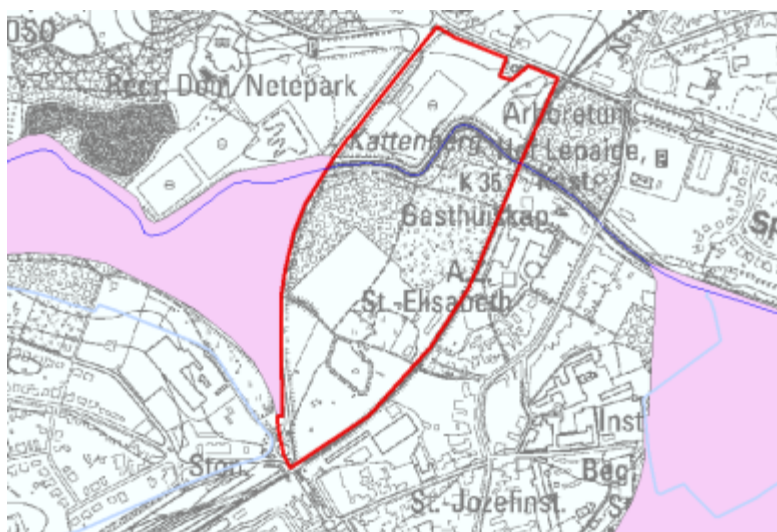
De doelstelling van het op te maken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is uitvoering geven aan:

- de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zoals nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland;

- de richtinggevende en bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan van het Netebekken;

- de bepalingen inzake het decreet op het Natuurbehoud over het nemen van maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van Europese richtlijnen.

Het plan zal de daarvoor noodzakelijk bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vastleggen op perceelsniveau.



Figuur 15: Aandachtsgebied tov de grenzen van het gewestelijk RUP "vallei van de Aa en de Kleine Nete van Grobbendonk tot N19" (roze contour).

Overige ruimtelijke beleidsplannen

Het deel ten zuiden van de Kleine Nete ligt deels in een beschermd stadsgezicht ("Oud gasthuis, Kleine Nete, woningen over Kleine Nete met daarbij horende tuinen, en feodale mote"). In dit deel moet dan ook de vallei van de Kleine Nete behouden worden.

Ondertussen wordt ook vanuit de NMBS in dit gebied (vnl. DG 3) gezocht naar een ontwikkelingsgebied voor parking voor het station. Hieruit zou volgen dat de claim voor het behoud van de volkstuinten zou vervallen.

Vergunningstoestand

In het deel ten noorden van de Kleine Nete (deelgebied 1) werd in 1998 een vergunning afgeleverd voor 3 voetbalvelden (398.813.1), hiervan werden enkel de 2 westelijke gerealiseerd. De vergunning voor het derde oostelijk terrein en de bijhorende overwelling/verlegging van de aanwezige gracht is dus verlopen.

In het deel ten zuiden van de Kleine Nete (deelgebieden 2 en 3) zijn geen relevante vergunningen van toepassing.

4 Toetsing aan het watersysteem

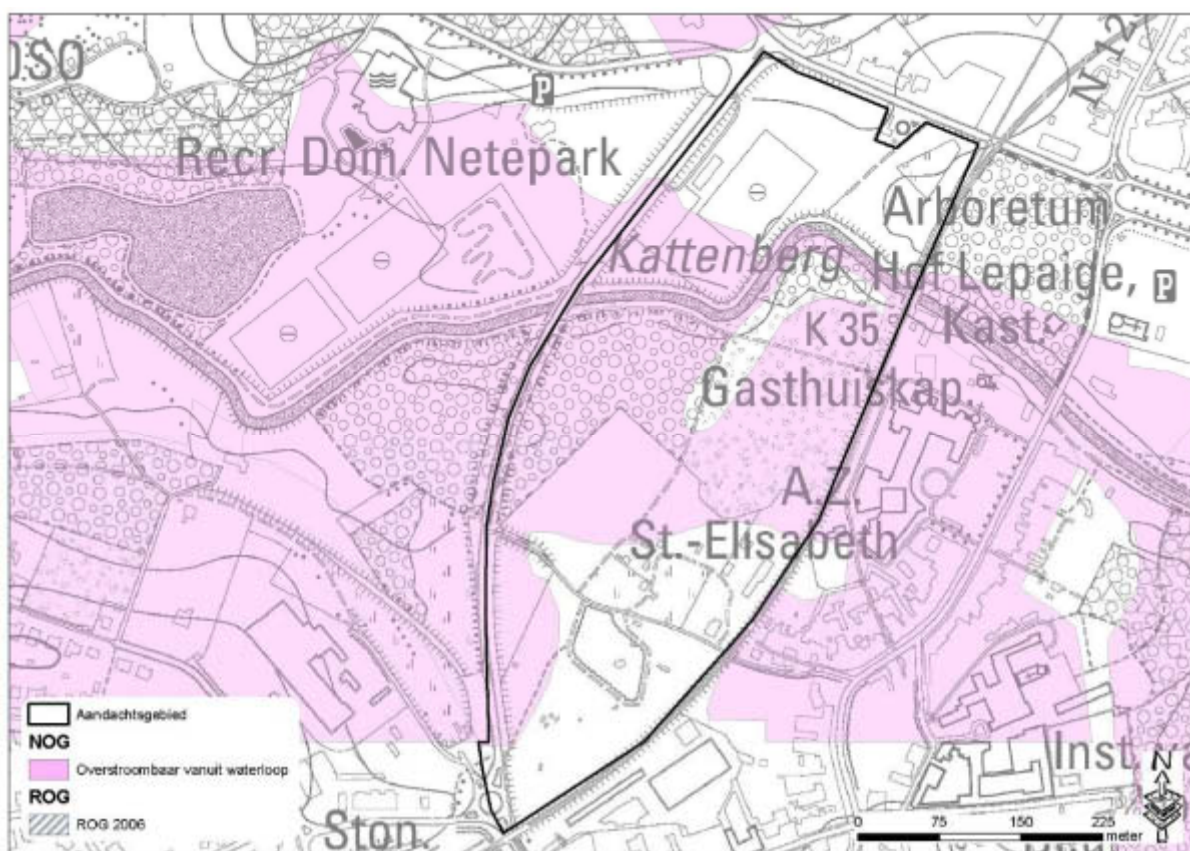
4.1 Overstromingsproblematiek

NOG:

De zuidwestelijke tip van deelgebied 1, quasi volledig deelgebied 2 en delen van deelgebied 3 (in het noorden en in het westen) zijn aangeduid als van nature overstroombaar. Deze delen behoren tot de (historische) alluviale vallei van de Kleine Nete.

ROG:

In het aandachtsgebied zijn geen recent overstroomde gebieden aangeduid.

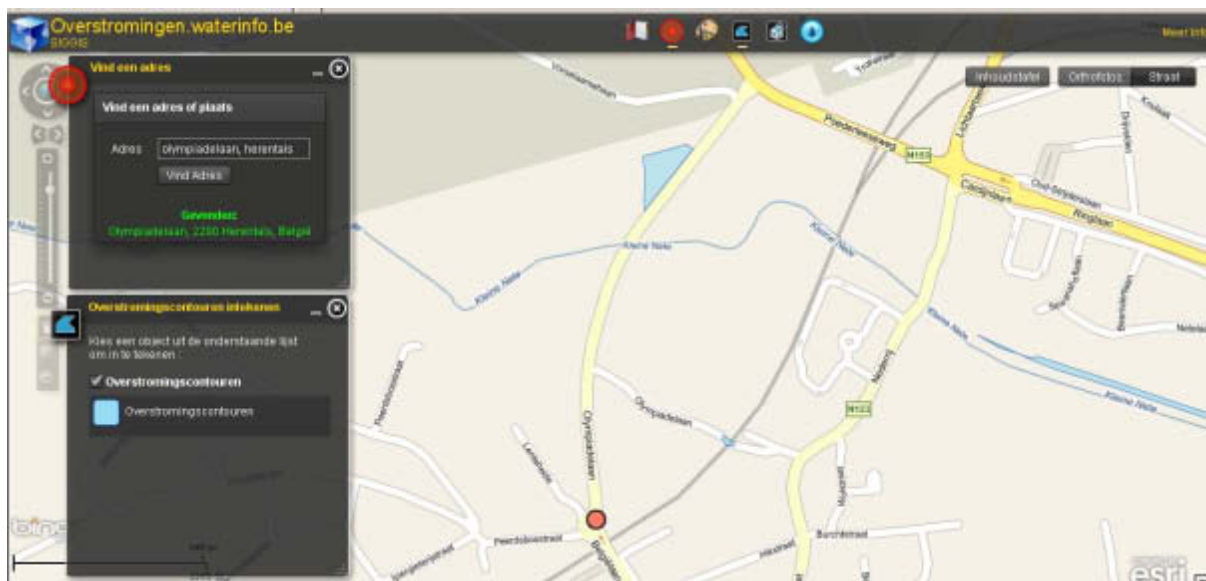


Figuur 16: Situering op ROG-kaart en NOG-kaart

Inventarisatie overstromingen november 2010

De overstromingen van november 2010 werden geïnventariseerd door de bekkensecretariaten. Deze inventarisatie geeft een beeld van de gebieden waarvoor concrete aanwijzingen bestaan dat ze overstroomd zijn. In die zin is de inventarisatie fragmentarisch te noemen. Er zijn vermoedelijk veel meer gebieden overstroomd dan deze die gekarteerd zijn, zeker in buitengebied.

Tijdens de inventarisatie werd in het aandachtsgebied geen noemenswaardige overstromingen gekarteerd. Enkel ten westen van het aandachtsgebied werd een relatief beperkte zone met stagnerend water aangeduid (zie figuur).



Figuur 17: inventarisatie overstromingen november 2010

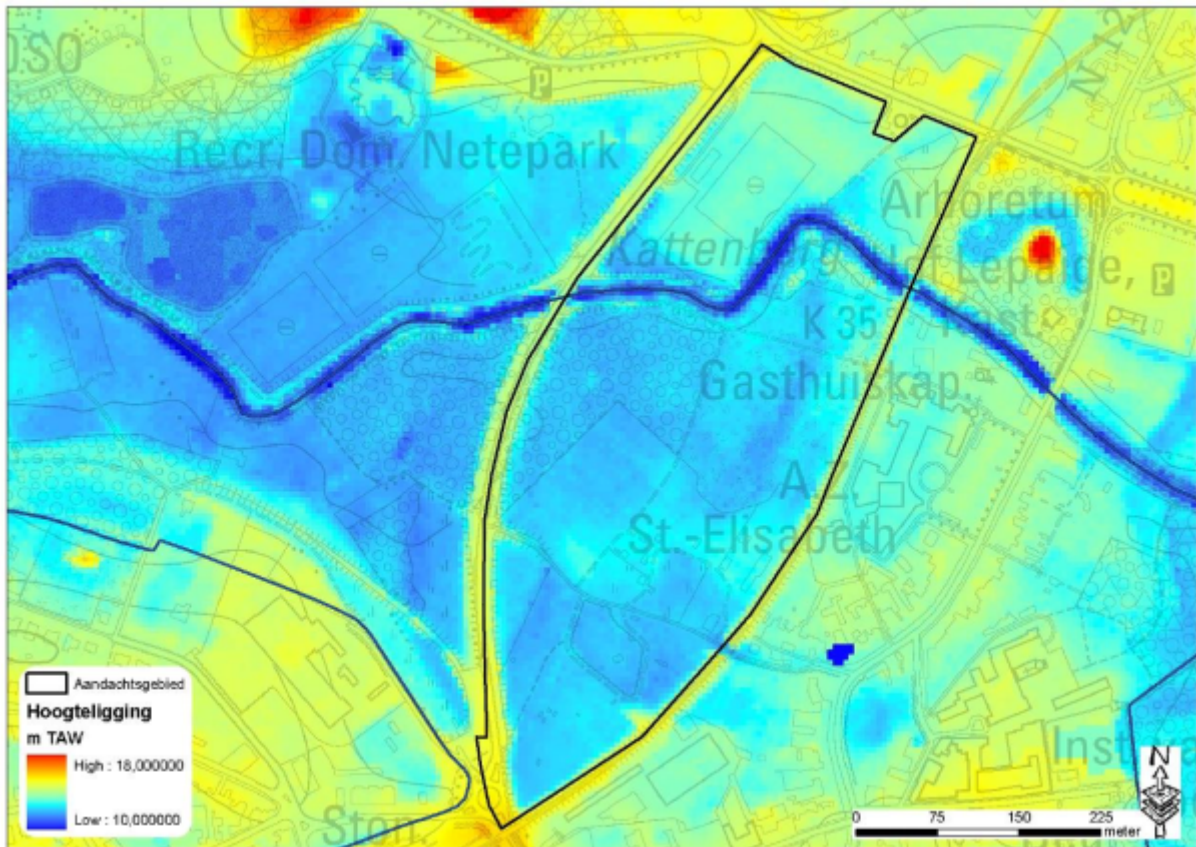
OWKM (oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering)/ Specifieke modelleringsstudies:

De afdeling operationeel waterbeheer van de VMM liet een hydrologische/hydraulische studie van de Kleine Nete 1^{ste} categorie opmaken. Uit deze modelleringen blijkt dat het aandachtsgebied niet overstroomt vanuit de Kleine Nete bij een bui met retourperioden van 2, 5, 10, 25 en 50 jaar.

Uit verbeterde en geüpdate, maar weliswaar voorlopige, modelleringen blijkt dat bij extreme gebeurtenissen met een geschatte terugkeerperiode hoger dan 50 jaar dit gebied (deelgebied 2 en 3) volledig onder water komt te staan vanuit de Kleine Nete. In september '98 en november 2010 deden zich hier echter geen overstromingen voor. Voor deelgebied 3 blijven de overstromingen beperkt tot de zones langs de Kleine Nete.

DHM:

Onderstaande figuur situeert het aandachtsgebied op het digitaal hoogtemodel. Het DHM toont duidelijk aan dat het aandachtsgebied gelegen is in de lager gelegen vallei van de Kleine Nete. In deelgebied 1 geeft het DHM een duidelijke indicatie van ophogingen (ifv de voetbalvelden). Hierdoor ligt deelgebied 1 globaal gezien hoger dan de deelgebieden 2 en 3.



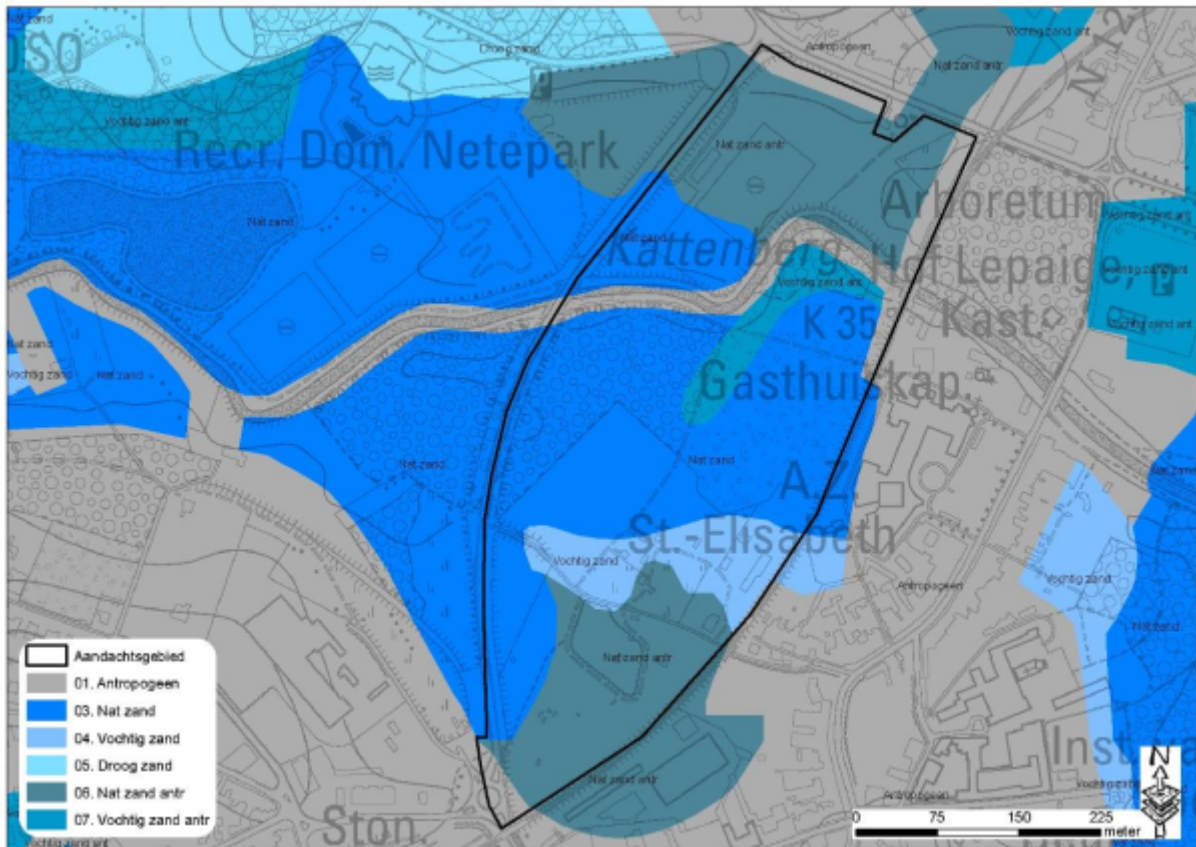
Figuur 18: aandachtsgebied op DHM

4.2 Verdrogingsproblematiek

Bodmassociaties ifv water (obv textuur en vochtrap)

Het ganze aandachtsgebied bestaat uit natte zandgronden, deels antropogeen, met lokaal vochtige zandgronden in deelgebieden 2 en 3.

Globaal gezien hebben we dus te maken met een zeer natte bodem in zo goed als het volledige aandachtsgebied. Het merendeel van betreffende type bodems kent theoretisch zeer ondiepe grondwaterstanden en is zeer geschikt om water vast te houden (sponsfunctie). Zonder bijzondere maatregelen inzake waterhuishouding zoals droogtrekkingen of drainages zijn ze niet geschikt voor bebouwing.

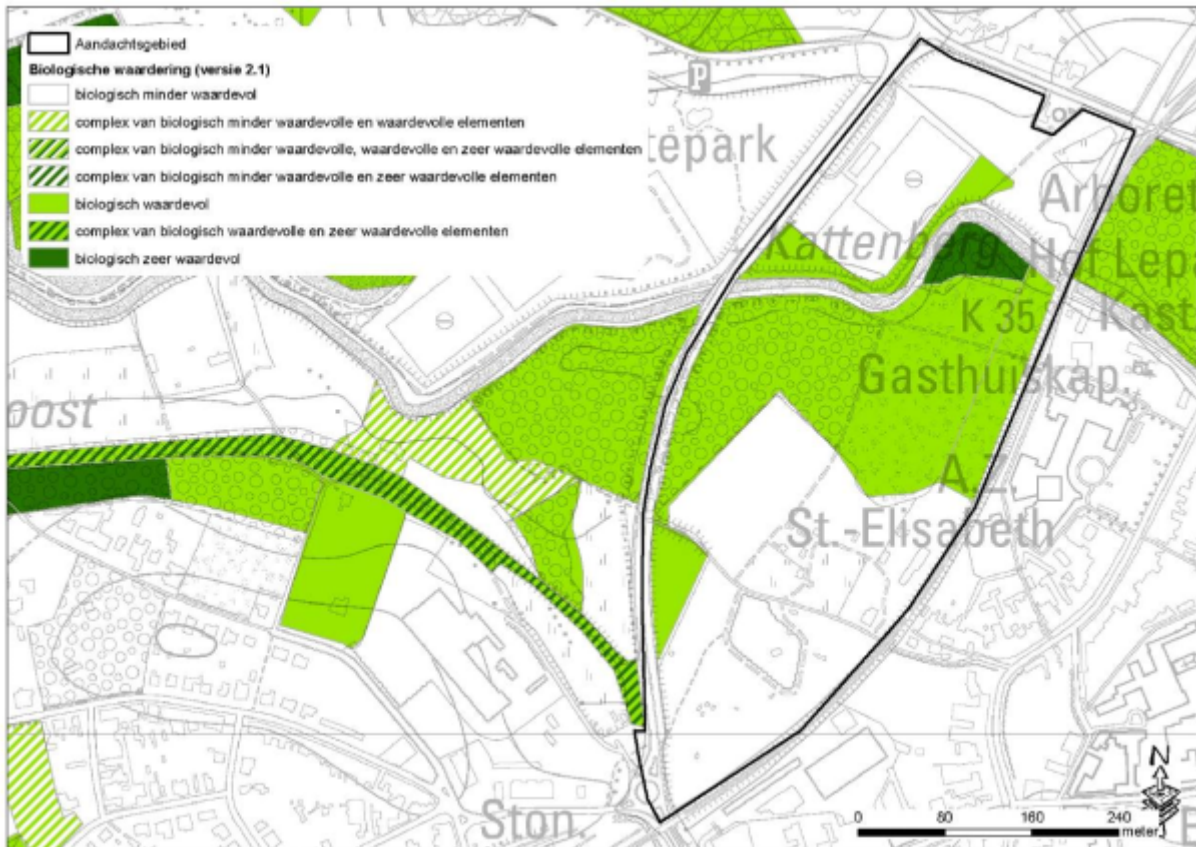


Figuur 19: Situering op kaart bodemassociatie

5 Opmerkingen

Biologische waarderingskaart

De gronden gelegen langsheen de Nete, in het natuurlijke alluvium, zijn grotendeels als biologisch waardevol gekarteerd (deels zeer waardevol). Het zeer waardevolle perceel is gekarteerd als een beukenbos (fs), de overige aanwezige vegetaties zijn: populierenaanplanten, verruigd grasland, bloemrijke graslanden en volkstuinen.



Figuur 20: Biologische waarderingskaart

Ecologische inventarisatie 'de Kleine Nete en de Aa'

In 2001-2002 liet de voormalige Afdeling Water van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap (nu: VMM- afdeling operationeel waterbeheer) een ecologische inventarisatiestudie uitvoeren van de Kleine Nete en de Aa. De bedoeling van deze inventarisaties was om het waterbeheer beter af te stemmen op de aanwezige ecologische potenties en de mogelijkheden voor een ecologische herwaardering van de waterlopen en hun vallei aan te geven.

Het aandachtsgebied is gelegen in deelgebied 6 – Stedelijk gebied Herentals-Blosodomein-natuurgebied. Een beschrijving van deelgebied 6 alsook voorgestelde maatregelen worden verduidelijkt in de brochure '*De Kleine Nete en de Aa – Naar een ecologisch herstel van waterloop en vallei*'. Volgende maatregelen worden voorgesteld voor deelgebied 6:

1. Rivierdoorgang in stedelijk gebied met functie als natuurverbinding;
2. Maximaal gebruik van natuurlijke oeverzones;
3. Ontwikkeling van overstromingsgebied ter hoogte van Vuilvoort-Addersnest-Roost, aansluitend op overstromingsgebied ter hoogte van deelgebied 7.

6 Conclusie

Hydrologische samenvatting

Het aandachtsgebied wordt doorkruist door de Kleine Nete (1ste categorie) die volledig is ingedijkt. Logischerwijs wordt bijgevolg dan ook enkel de bedding van de rivier ingekleurd als effectief overstromingsgevoelig binnen het aandachtsgebied. Het hoogtemodel geeft duidelijk aan dat het grootste deel van het aandachtsgebied lager gelegen is en tot de historische vallei van de Kleine Nete behoort. Door de indijking is het gebied echter van de waterloop afgesneden. Dit wordt bevestigd door de NOG-kaart.

Deelgebied 1 is iets hoger gelegen. Enkel de zuidoostelijke tip is gekarteerd als NOG. Het ligt niet in ROG of overstromingsgevoelig gebied volgens de watertoetskaarten en valt niet binnen de federale kaart risicozones voor overstromingen. De bodemkaart karteert dit gebied als nat zand wat wijst op een belangrijke functie als waterconserveringsgebied. Naar grondwater toe is quasi het volledige deelgebied matig gevoelig voor grondwaterstroming.

Deelgebied 2 is aangeduid als mogelijk overstromingsgevoelig gebied en is quasi volledig aangeduid als NOG. Het bodemprofiel – vochtig tot nat zand – duidt op een (mogelijk) belangrijke functie als waterconserveringsgebied en/of waterbergingsgebied.

Deelgebied 3 is deels (noordelijk en westelijk deel) een voortzetting van de alluviale gronden in deelgebied 2 en afgebakend als NOG, met in het oostelijke deel ook belangrijk naar waterconservering. De rest van de gebied bestaat uit vochtig zand en nat antropogeen zand en is niet gelegen in NOG.

Beleidsmatige samenvatting

Zowel de bepaling op het gewestplan, als de vrijgave van het WUG voor bebouwing, stroken niet met de vastgestelde functionering van het watersysteem. In de doelstellingen uit het GRS wordt het watersysteem als aandachtspunt meegenomen en lijken de vooropgestelde ontwikkelingsperspectieven wel compatibel met het watersysteem, mits voldoende aandacht voor de waterbergende en waterconserverende functie van het gebied.

Globale conclusie

Deelgebied 2, het zuiden van deelgebied 1 en het noorden van deelgebied 3 behoren tot de alluviale vallei van de Kleine Nete. Aldus kunnen deze delen van het aandachtsgebied een belangrijke rol spelen in de waterhuishouding van het gebied ten noorden van het centrum van Herentals. Dit zowel op vlak van waterberging als van waterconservering. Geredeneerd vanuit het watersysteem is een beperkte ontwikkeling van het gebied mogelijk in deelgebieden 1 en 3. Dit komt grosso modo overeen met de ontwikkelingsperspectieven zoals vooropgesteld in het GRS.

Deze conclusie geeft uitvoering aan de beleidsvoornemens zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering bij de vaststelling van zowel het bekkenbeheerplan van het Netebekken als het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde.

Samengevat:

Deelgebied 2 komt vanuit hydrologisch standpunt niet in aanmerking voor ontwikkeling. Van deelgebied 3 kunnen het zuidelijk en oostelijk deel die niet tot de alluviale vallei van de Kleine Nete behoren vanuit hydrologisch standpunt beperkt (rekening houdend met de waterconserverende en waterbergende functie) ontwikkeld worden. De grens beperkt ontwikkelbaar/niet ontwikkelbaar loopt ongeveer volgens de grens van de alluviale vallei (figuur 16) en dient bij concrete uitwerkingen verder scherp gesteld te worden. Voor deelgebied 1 dient voldoende rekening gehouden met de functie waterconservering en infiltratie en is het aangewezen het alluviale deel te vrijwaren.

7 Suggestie naar ontwikkelingsperspectief

Gelet op bovenstaande, globale conclusie is, geredeneerd vanuit het watersysteem, een uitvoering van de doelstellingen in het GRS mogelijk met de nodige aandacht voor het watersysteem en de draagkracht van het gebied.

Voor deelgebied 1 kan het behoud van de huidige recreatieve invulling en de in het GRS voorziene ontwikkeling langs de Poederleeseweg, op voorwaarde dat wordt voorzien in de nodige waterconservering en infiltratie. Wel is het aangewezen om het alluviale deel van dit deelgebied te herstellen en hier ruimte voor waterberging te realiseren.

Deelgebied 2 heeft vanuit zijn fysische en hydrologische karakteristieken een hoofdfunctie als onderdeel van het watersysteem (conservering en berging). Een versterking van de band met de waterloop kan bij deze functietoewijzing uitgevoerd worden door bijvoorbeeld het verplaatsen van de huidige dijk naar de grens van de alluviale zone.

In deelgebied 3 hoort het noordelijk deel nog bij het alluviale deel van het aandachtsgebied en wordt dan ook bij voorkeur mee geïntegreerd met deelgebied 2 (zie hiervoor). Het zuidelijk en oostelijk deel van dit deelgebied kan wel ontwikkeld worden met voldoende aandacht voor het behoud van de waterconservering. Gelet op de voorlopige resultaten van recente modelleringen is het belangrijk om bij een eventuele ontwikkeling (parking) van de niet-alluviale delen van deelgebied 3 ook afdoende rekening te houden met de waterbergende functie van het gebied bij meer extreme overstromingen.

Het verlies aan juridische voorraad woongebied en woonuitbreidingsgebied kan via planologische ruil worden tenietgedaan. Het nakende planproces mbt de afbakening van het kleinstedelijk gebied van Herentals en/of het lopende gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de vallei Kleine Nete biedt mogelijkheden om dergelijke planologische ruil en de daaraan gekoppelde herbestemmingen door te voeren.

8 Minderheidsstandpunt

Deze fiche werd goedgekeurd door het bekkenbestuur in zitting van 29 maart 2011. Hierbij werd een minderheidsstandpunt ingenomen door het stadsbestuur van Herentals voor de deelgebieden 2 en 3. Als bijlage vindt u dit minderheidsstandpunt.

Bijlage

Stadbestuur Herentals: advies toetsing aandachtsgebied Olympiadelaan

1. Project uitbreidingsmogelijkheden OCMW Herentals en Campus AZ St-Elisabeth

Omschrijving:

In functie van de strategische mogelijkheden op langere termijn van het ziekenhuis en de zorgverlening in de regio Herentals in het bijzonder, is het belangrijk dat de huidige campus over uitbreidingsmogelijkheden op langere termijn, zowel op vlak van het zorgproces als mobiliteit kan beschikken. De OCMW gronden aan de westelijke zijde van de spoorweg zijn de strategische uitbreidingsmogelijkheden van de campus op langere termijn. Momenteel is de behoefte aan een personeelsparking in deze zoekzone het meest prioritair.



blauw = gronden ocmw

Beleidscontext:

In het **gemeentelijk ruimtelijk structuurplan** van de stad Herentals worden volgende ontwikkelingsmogelijkheden voorzien van het woonuitbreidingsgebied Olympiadelaan in functie voor aanvullende voorzieningen (richtinggevend gedeelte blz 44):

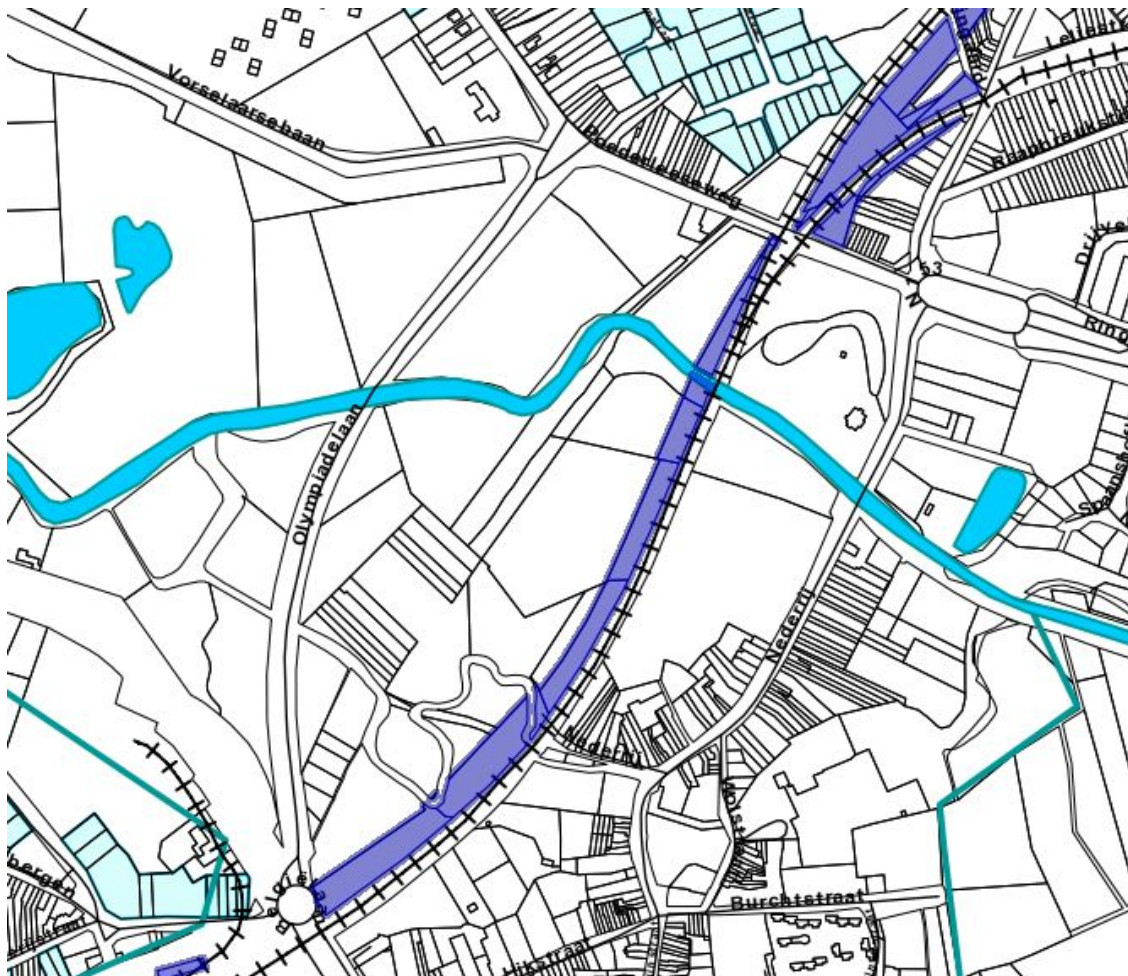
Vanuit het integraal waterbeleid zullen tevens de mogelijkheden en randvoorwaarden voor een ontwikkeling van deze zone met openbare nutsvoorzieningen onderzocht worden. Het gebied is optimaal gelegen voor een verdere uitbreiding (uitbreiding campus, personeelsparking) van het St. Elisabethziekenhuis en andere voorzieningen van openbaar nut (er bevinden zich een groot aantal volkstuintjes in het gebied). Een doordacht masterplan, met bijzondere aandacht voor de waterproblematiek, kan de basis vormen voor de ruimtelijke invulling en landschappelijke inpassing van de uitbreiding van het St. Elisabethziekenhuis in het woonuitbreidingsgebied. Uitbreidingen dienen te worden uitgevoerd volgens de principes van duurzaam bouwen en de randvoorwaarden die toepasselijk zijn voor watergevoelige gebieden. Daarenboven moet de Kattenberg worden behouden.

2. Project parkeergelegenheid stationsomgeving

Omschrijving

De gemeenteraad besliste op 5/10/2010 een intentieovereenkomst af te sluiten tussen de stad Herentals, de NMBS Holding, Infrabel en de Lijn inzake de reconversie en duurzame ruimtelijke ontwikkeling van de stationsomgeving van de stad Herentals, Deze overeenkomst heeft als doel dat alle betrokken partijen overeenkomen dat de NMBS-holding via haar dochteronderneming Euro Immostar het masterplan zal opstellen, het gemeenschappelijk ambitieniveau zal formuleren en het bijhorende projectmanagement zal voeren.

De bereikbaarheid van het station en de parkeerdruk in de stationsomgeving zijn belangrijke aandachtspunten. De NMBS gronden aan de westelijke zijde van de spoorweg zijn een mogelijk scenario voor het uitbouwen van bijkomende parkeergelegenheid in de stationsomgeving.



blauw = gronden nmbs

Beleidscontext:

In het **beleidsplan 2007-2013** is de volgende actie opgenomen:

Er moet gewerkt worden aan de parkeerdruk in de stationsomgeving. Met de NMBS willen we een samenwerkingsakkoord afsluiten waarbij ook de spoorwegen mee investeren in de opwaardering van de stationsomgeving. Deze overeenkomst moet afspraken bevatten over het creëren van meer parkeerruimte aan het station.

Advies Stad Herentals toetsing aandachtsgebied Olympiadelaan:

De stad Herentals vraagt het behoud van bovenstaande ontwikkelingsmogelijkheden (uitbreidingsmogelijkheden en personeelsparking AZ St Elisabeth en OCMW en parkeergelegenheid voor het station in deelgebieden 2 en 3 van het aandachtsgebied.

